

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 40, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2036](#) 15-12-2020

Over de dagvaardingstermijn, nu onderzoek ter terechtzitting (via een videoverbinding) zowel in Nederland als in Curaçao heeft plaatsgevonden, en het bewijs van het medeplegen van een diefstal.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2012](#) 15-12-2020

Is sprake van aantasting in persoon 'op andere wijze' als bedoeld in artikel 6:106b BW als gevolg van bewezen verklaard feit, nu hof niet heeft vastgesteld dat benadeelde partij geestelijk letsel heeft opgelopen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2013](#) 15-12-2020

Staat één keer schieten met vuurwapen in redelijke verhouding tot ernstige mishandeling van drie personen door vijftien tot twintig personen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1993](#) 15-12-2020

Over de verbindendheid van artikel 2.5 lid 2 APV Amsterdam 2008 en de rechtskracht daarvan in het licht van artikel 122 Gemeentewet.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2028](#) 15-12-2020

Is voldaan aan wettelijke voorwaarde van artikel 38m lid 1 onder 2 Sr, nu van één van de drie eerdere veroordelingen alleen onvoorwaardelijk gedeelte van opgelegde straf ten uitvoer is gelegd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2039](#) 15-12-2020

Kon hof bijkomende straf van ontzetting van recht tot uitoefening van beroep van bestuurder van enige rechtspersoon opleggen, nu niet verdachte als feitelijk leidinggever het feit heeft begaan maar rechtspersoon waaraan hij leiding gaf?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2021](#) 15-12-2020

Is taakstrafverbod van toepassing, nu ten tijde van begin van pleegperiode feiten 1 en 2 en pleegdatum feit 3 eerder opgelegde taakstraf nog niet geheel was verricht en eerdere uitspraak nog niet onherroepelijk was ten tijde van begin van pleegperiode feiten 1 en 2?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2010](#) 15-12-2020

Oplegging taakstraf in combinatie met geheel voorwaardelijke gevangenisstraf in strijd met taakstrafverbod?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2024](#) 15-12-2020

Bewijsklacht ten aanzien van voor medeplichtigheid vereist opzet op oplichting.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2029](#) 15-12-2020

Dient Hoge Raad alsnog te bepalen dat bedragen van (inmiddels onherroepelijk) toegewezen vorderingen benadeelde partij in mindering worden gebracht, nu Hoge Raad ambtshalve bekend is met zijn nadien gewezen arrest in strafzaak?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1969](#) 15-12-2020

Botbreuken in neusbeen en oogkas aan te merken als zwaar lichamelijk letsel?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2017](#) 15-12-2020

Feitelijk leidinggeven aan bedrieglijke bankbreuk, bewijsklachten over bedrieglijke bankbreuk en onjuiste belastingaangifte en uitleg van 'last' als bedoeld in artikel 341 Sr.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1970](#) 15-12-2020

Kan verschoningsgerechtigde als 'belanghebbende' klaagschrift indienen, nu stukken en gegevens onder ander in beslag zijn genomen en is klaagschrift ingediend binnen veertien dagen nadat kennisgeving als bedoeld in artikel 5.4.10.1 Sv aan beslagene heeft plaatsgevonden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2034](#) 15-12-2020

Vinden verklaringen van aangever voldoende steun in overig bewijsmateriaal?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1968](#) 15-12-2020

Kon rechtbank geen toegang verlenen tot behandeling van klaagschrift aan bestuurder van meerdere klagers als wettelijk vertegenwoordiger van klagers?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2043](#) 15-12-2020

Noodweer. Zijn gedragingen van verdachte aanvallend van aard?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2019](#) 15-12-2020

Heeft verdachte gehandeld ter bedrieglijke verkorting van rechten van schuldeisers van rechtspersoon?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:2011](#) 15-12-2020

Heeft zich omstandigheid voorgedaan waaruit voortvloeit dat einduitspraak verdachte bekend is, nu mededeling uitspraak en tekst van samenhangende ontnemingsbeslissing zijn uitgereikt aan verdachte?

Annotatie

[Cassatie in belang der wet: deelnemen aan zitting van raadsheer met behulp van 'Skype for Business'. Commentaar bij ECLI:NL:HR:2020:2037.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

**Cassatie in belang der wet: deelnemen aan zitting van raadsheer met behulp van ‘Skype for Business’.
Commentaar bij ECLI:NL:HR:2020:2037.**

mr. J.H.J. Verbaan

Procureur-generaal J. Silvis heeft beroep in cassatie in het belang van de wet ingesteld tegen een arrest van het hof, waaraan één van de raadsheren van de meervoudige kamer van het hof aan het onderzoek ter terechtzitting deelnam door middel van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel, te weten ‘Skype for Business’. Deze raadsheer bevond zich in ‘gezinsquarantaine’, omdat een gezinslid symptomen vertoonde die passen bij de ziekte COVID-19. Zowel de raadvrouw van de verdachte als de advocaat-generaal stemden in met deze werkwijze. Het hof heeft arrest gewezen naar aanleiding van onder meer dit onderzoek ter terechtzitting en heeft de gewezen verdachte vrijgesproken van het ten laste gelegde.

De klacht komt er in de kern op neer dat het onderzoek ter terechtzitting in strijd met de toepasselijke wettelijke bepalingen plaatsgevonden heeft omdat één van de raadsheren niet in de zittingszaal aanwezig was maar aan het onderzoek ter terechtzitting deelnam door middel van het tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel ‘Skype for Business’.

De Hoge Raad overweegt dat in cassatie onder meer artikel 131a Sv en artikel 326 lid 1 Sv van belang zijn voor de wijze waarop het onderzoek ter terechtzitting verloopt, haalt deze bepalingen aan en overweegt dat de bepalingen uit de algemene maatregel van bestuur waarnaar artikel 131a lid 2 en 4 Sv verwijst, het Besluit videoconferentie betreft en haalt artikel 2 en artikel 4 lid 1 van het genoemde besluit aan.

De Hoge Raad overweegt dat in het Besluit videoconferentie tot 25 maart 2020 vijf situaties waren opgenomen waarin het gebruik van videoconferentie geheel werd uitgesloten. Met ingang van 25 maart 2020 is de bepaling waarin die uitzonderingssituaties waren opgenomen, komen te vervallen. De Hoge Raad haalt de relevante overwegingen uit de nota van toelichting op deze wijziging van het Besluit videoconferentie aan (Nota van toelichting op het besluit van 20 maart 2020 tot wijziging van het Besluit videoconferentie in verband met het

schrappen van de categorale uitzonderingssituaties, *Stb.* 2020, 101, p. 6-7). De Hoge Raad overweegt dat op 24 april 2020 de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid (hierna: TW-COVID), in werking is getreden. Deze wet beoogt de continuïteit van het rechtsverkeer te waarborgen door waar nodig maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn in verband met de uitbraak van de epidemie van COVID-19 (vgl. *Kamerstukken II* 2019/20, 35434, nr. 3, p. 2). De Hoge Raad haalt artikel 27 TW-COVID, dat betrekking heeft op, kort gezegd, het gebruik van een ander tweezijdig elektronisch communicatiemiddel dan videoconferentie in een strafzaak, zoals (groeps)telefonie, en de toelichting in de wetsgeschiedenis daarvan (*Kamerstukken II* 2019/20, 35434, nr. 3, p. 13-14) aan. De Hoge Raad haalt artikel 28 TW-COVID dat betrekking heeft op de mondelinge behandeling van de strafzaak en de relevante passages uit de wetsgeschiedenis (*Kamerstukken II* 2019/20, 35434, nr. 3, p. 15-16) en (*Kamerstukken II* 2019/20, 35434, nr. 6, p. 21-22) aan en overweegt dat de uitspraak van het hof onder meer inhoudt: 'Dit arrest is gewezen naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting in eerste aanleg en het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep van dit hof. (...) Dit arrest is gewezen door mr. F., mr. C. en mr. B, in bijzijn van de griffier mr. (...).'

De Hoge Raad overweegt dat de onderhavige zaak een jeugdstrafzaak betreft. In jeugdstrafzaken is het wettelijke uitgangspunt dat de behandeling van de zaak achter gesloten deuren plaatsvindt (vgl. art. 495b Sv). De in de vordering opgeworpen vraag raakt echter niet alleen jeugdstrafzaken, maar ook strafzaken die wel in het openbaar plaatsvinden. Deze openbaarheid vergt in beginsel dat het publiek en/of de pers de mogelijkheid heeft in de ruimte aanwezig te zijn waar een zaak door de rechter wordt behandeld (vgl. ECLI:NL:HR:2020:2008, r.o. 2.6.3). De Hoge Raad betreft in de beantwoording van de in de vordering opgeworpen vraag ook de situatie waarin het onderzoek ter terechtzitting in het openbaar plaatsvindt.

De Hoge Raad overweegt dat aan het Wetboek van Strafvordering als uitgangspunt ten grondslag ligt dat een strafzaak wordt behandeld tijdens een fysieke zitting. Daaronder wordt verstaan een zitting waarbij in ieder geval de rechters, de griffier en een vertegenwoordiger van het openbaar ministerie in de zittingszaal aanwezig zijn. Ook de overige procesdeelnemers zijn in beginsel aanwezig in de zittingszaal. Die aanwezigheid in de zittingszaal is van belang voor onder meer het optimaal verlopen van de communicatie tussen alle bij de zitting betrokken personen en de mogelijkheid van waarneming van non-verbale uitingen bij het (ver)horen en ondervragen van personen. De wet sluit echter niet uit dat bij de behandeling van een zaak tijdens een fysieke zitting gebruik wordt gemaakt van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel. De Hoge Raad overweegt dat de regelingen van artikel 131a Sv en artikel 27 lid 1 TW-COVID van belang zijn, licht de regelingen toe en overweegt dat de beslissing of gebruik wordt gemaakt van videoconferentie of – als artikel 27

lid 1 TW-COVID toepassing vindt – een ander tweezijdig elektronisch communicatiemiddel, voor zover het de behandeling van de zaak op de terechtzitting betreft, genomen wordt door de rechter die de zaak behandelt of, bij de behandeling door een meervoudige kamer, door de voorzitter (art. 131a lid 2 Sv). Daartegen staat geen rechtsmiddel open (art. 131a lid 3 Sv).

De Hoge Raad overweegt dat met de regeling van artikel 28 lid 1 TW-COVID een voorziening getroffen is om in verband met de uitbraak van de epidemie van COVID-19 in bepaalde gevallen de fysieke zitting in een strafzaak te vervangen door een mondelinge behandeling door middel van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel, zoals (groeps)telefonie. Het tweede lid van artikel 28 TW-COVID formuleert daarop allereerst een uitzondering voor de behandeling van een vordering van het openbaar ministerie tot gevangenhouding of gevangenneming of tot de verlenging daarvan. Aangenomen moet worden dat deze uitzondering tevens betrekking heeft op een zogenoemde pro forma-behandeling van de strafzaak ter terechtzitting die ertoe strekt de voortzetting van de voorlopige hechtenis te verzekeren (vgl. art. 66 en 282 Sv). Daarnaast wordt in artikel 28 lid 2 TW-COVID een uitzondering gemaakt voor de inhoudelijke behandeling van de strafzaak ter terechtzitting. Dat voor die inhoudelijke behandeling wordt vastgehouden aan het plaatsvinden van een fysieke zitting houdt verband met het beginsel van openbaarheid en genoemde strafvorderlijke belangen, waaronder het optimaal verlopen van de communicatie tussen alle bij de zitting betrokken personen en de mogelijkheid van de waarneming van non-verbale uitingen bij het (ver)horen en ondervragen van personen.

De Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid voorziet niet expliciet in de mogelijkheid dat een strafzaak inhoudelijk wordt behandeld door de meervoudige kamer op een fysieke zitting, terwijl één van de rechters aan het onderzoek ter terechtzitting deelneemt door middel van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel. Naar het oordeel van de Hoge Raad is een dergelijke werkwijze niet zonder meer onverenigbaar met het Wetboek van Strafvordering en de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid. De laatstgenoemde wet beoogt bij te dragen aan de continuïteit van het rechtsverkeer en daarmee aan het beperken van de vertraging van de behandeling van strafzaken als gevolg van de uitbraak van de epidemie van COVID-19. Daarnaast verzetten het belang van openbaarheid en de genoemde strafvorderlijke belangen zich in beginsel niet tegen deelname van één van de rechters aan het onderzoek ter terechtzitting door middel van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel. Wel moet deze deelname beperkt blijven tot één van de rechters. De reden voor de fysieke afwezigheid van deze rechter dient rechtstreeks samen te hangen met de uitbraak van de epidemie van COVID-19. De andere twee rechters dienen in de zittingszaal aanwezig te zijn. Dat betekent ook dat deelname door de rechter aan het onderzoek ter terechtzitting door middel van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel niet mogelijk is bij de inhoudelijke behandeling

van een zaak door een enkelvoudige strafkamer. De rechter die door middel van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel deelneemt aan de behandeling door de meervoudige kamer, is niet verplicht een toga te dragen.

Gewaarborgd moet zijn dat de rechter die deelneemt aan het onderzoek ter terechtzitting door middel van een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel zich een goed beeld kan vormen van wat zich in de rechtszaal afspeelt, ongehinderd kan deelnemen aan de communicatie tussen de procesdeelnemers en zichtbaar is voor de aanwezigen in de rechtszaal. Mede met het oog daarop stelt de Hoge Raad als voorwaarde dat vereist is dat de deelname geschiedt door middel van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel dat voldoet aan de vereisten van artikel 4 lid 1 Besluit videoconferentie, zodat de betreffende rechter in staat wordt gesteld waar te nemen wat zich in de zittingszaal afspeelt en waardoor deze rechter voor de aanwezigen in de zittingszaal zichtbaar en hoorbaar is. Daarnaast mag de rechter die deelneemt door middel van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel, niet – als voorzitter of op grond van artikel 272 lid 3 Sv – zijn belast met de leiding over (een deel van) het onderzoek ter terechtzitting.

De beslissing of, gelet op deze voorwaarden, de zaak tijdens de fysieke zitting inhoudelijk kan worden behandeld terwijl één van de andere rechters deelneemt aan het onderzoek ter terechtzitting door middel van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel, wordt genomen door de voorzitter. Daarbij betreft hij de vraag of de aard van de zaak zich niet verzet tegen behandeling van de zaak op de hiervoor beschreven wijze. Alvorens te beslissen stelt de voorzitter de verdediging en de vertegenwoordiger van het openbaar ministerie in de gelegenheid hun zienswijze kenbaar te maken over deze wijze van de inhoudelijke behandeling van de zaak. Indien tijdens de behandeling van de zaak blijkt dat de tweezijdige audiovisuele communicatie niet naar behoren verloopt of dat zich anderszins een omstandigheid voordoet die zich verzet tegen de voortzetting van deze wijze van de behandeling van de zaak op de terechtzitting, onderbreekt de voorzitter het onderzoek ter terechtzitting en vindt zo nodig – al dan niet op verzoek van de verdachte of op vordering van de vertegenwoordiger van het openbaar ministerie – aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting plaats.

Tijdens een fysieke zitting is de griffier aanwezig in de zittingszaal met het oog op de vervulling van de in artikel 326 lid 1 Sv omschreven taak. Ook de vertegenwoordiger van het openbaar ministerie dient in de zittingszaal aanwezig te zijn. Indien de voorzitter dat toestaat, kan vanwege een reden die samenhangt met de uitbraak van de epidemie van COVID-19 een tweede vertegenwoordiger van het openbaar ministerie aan het onderzoek ter terechtzitting deelnemen door middel van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel.

De raadsman heeft het recht aanwezig te zijn in de zittingszaal. Tevens heeft de raadsman in beginsel de mogelijkheid, zoals in de wetsgeschiedenis wordt bevestigd, dat hij aan het onderzoek ter terechtzitting deelneemt door middel van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel of eventueel (groeps)telefonie. Voor het gebruikmaken van die mogelijkheid kan bijvoorbeeld aanleiding bestaan indien de verdachte aan het onderzoek ter terechtzitting deelneemt door middel van videoconferentie of een telefonische verbinding en de raadsman in dezelfde ruimte als de verdachte aanwezig wil zijn, of indien de raadsman niet in de zittingszaal aanwezig kan zijn vanwege een reden die samenhangt met de uitbraak van de epidemie van COVID-19. Het is daarbij aan de raadsman om aan te geven of, met het oog op het verlenen van rechtsbijstand aan de verdachte, hij aanwezig dient te zijn in de rechtszaal of dat hij kan deelnemen aan het onderzoek ter terechtzitting door middel van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel of een ander tweezijdig elektronisch communicatiemiddel.

De Hoge Raad overweegt dat de beslissing van de voorzitter om de zaak tijdens de fysieke zitting inhoudelijk te behandelen terwijl één van de andere rechters aan het onderzoek ter terechtzitting deelneemt door middel van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel, een handeling betreft waartegen geen hoger beroep of cassatieberoep openstaat. Indien de verdachte of de vertegenwoordiger van het openbaar ministerie zich niet kan verenigen met (de voortzetting van) een zodanige wijze van behandelen van de zaak op de terechtzitting, ligt het in de rede dat – met het oog op het bewerkstelligen van een zitting waarop alle rechters fysiek aanwezig zijn – een verzoek dan wel een vordering tot aanhouding van het onderzoek ter terechtzitting wordt gedaan. Tegen de beslissing op zo'n verzoek of vordering kan wel worden opgekomen. De Hoge Raad oordeelt dat, gelet op hetgeen is overwogen, dat de klacht over het deelnemen van één van de rechters aan het onderzoek ter terechtzitting door middel van een tweezijdig audiovisueel communicatiemiddel, te weten 'Skype for Business' faalt.

RECHTSPRAAK

Heeft zich omstandigheid voorgedaan waaruit voortvloeit dat einduitspraak verdachte bekend is, nu mededeling uitspraak en tekst van samenhangende ontnemingsbeslissing zijn uitgereikt aan verdachte?

Heeft zich omstandigheid voorgedaan waaruit voortvloeit dat einduitspraak verdachte bekend is, nu mededeling uitspraak en tekst van samenhangende ontnemingsbeslissing zijn uitgereikt aan verdachte?

Het cassatiemiddel richt zich tegen het oordeel van het hof dat de verdachte het hoger beroep na het verstrijken van de wettelijke termijn heeft ingesteld.

Het hof heeft kennelijk aangenomen dat geen sprake is van een omstandigheid, vermeld in artikel 408 lid 1 Sv. Ingevolge artikel 408 lid 2 Sv moet de verdachte in dat geval binnen veertien dagen nadat zich een omstandigheid voordoet waaruit voortvloeit dat de einduitspraak de verdachte bekend is, hoger beroep instellen tegen het vonnis van de rechtbank. Van een ‘omstandigheid waaruit voortvloeit dat de einduitspraak de verdachte bekend is’ is sprake als de verdachte op de hoogte wordt gesteld van datgene wat voor hem van belang is voor de besluitvorming ten aanzien van het instellen van hoger beroep, zoals de aard of zwaarte van de bij het vonnis opgelegde straf(fen) of maatregel(en) (vgl. HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ1940).

Het oordeel van het hof dat zich een omstandigheid heeft voorgedaan als bedoeld in artikel 408 lid 2 Sv is niet begrijpelijk. Als al moet worden aangenomen, zoals het hof heeft gedaan, dat op 13 april 2015 niet alleen de ‘mededeling uitspraak’ maar ook de tekst van de ontnemingsbeslissing van 27 februari 2015 aan de verdachte is uitgereikt, kan – gelet op de inhoud van die ontnemingsbeslissing – aan die omstandigheid niet de conclusie worden verbonden dat de verdachte met die uitreiking op de hoogte is geraakt van datgene wat voor hem van belang is voor de besluitvorming ten aanzien van het instellen van hoger beroep, zoals de aard of zwaarte van de bij het vonnis opgelegde straf(fen) of maatregel(en).

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2011

Zaaknummer: 19/03147

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft verdachte gehandeld ter bedrieglijke verkorting van rechten van schuldeisers van rechtspersoon?

Heeft verdachte gehandeld ter bedrieglijke verkorting van rechten van schuldeisers van rechtspersoon?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van feit 6, voor zover die betrekking heeft op het handelen ter bedrieglijke verkorting van de rechten der schuldeisers van de rechtspersoon, niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Bij de beoordeling van het cassatiemiddel moet worden vooropgesteld dat de in artikel 341 (oud) Sr gebezigde bewoordingen 'ter bedrieglijke verkorting van de rechten van zijn schuldeisers' tot uitdrukking brengen dat de verdachte het opzet moet hebben gehad op de verkorting van de rechten van de schuldeisers, dat voorwaardelijk opzet in dat verband voldoende is en dat derhalve voor het bewijs van het opzet ten minste is vereist dat de handeling van de verdachte de aanmerkelijke kans op verkorting van de rechten van de schuldeisers heeft doen ontstaan (vgl. HR 9 februari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BI4691).

Aangezien de bewezenverklaring van het onder 6 ten laste gelegde, voor zover inhoudende dat [MM] BV heeft gehandeld 'ter bedrieglijke verkorting van de rechten van haar schuldeisers' niet zonder meer uit de gebezigde bewijsvoering kan volgen, is de uitspraak van het hof ten aanzien daarvan ontoereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het door de rechtspersoon niet of onvoldoende voeren of tevoorschijn brengen van een administratie niet zonder meer de aanmerkelijke kans op verkorting van de rechten van schuldeisers doet ontstaan. Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld.

Het voorgaande leidt echter niet tot cassatie in verband met het volgende.

De verdachte is veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van 33 maanden voor acht feiten.

In het licht van deze bewezenverklaringen en de ondergeschikte betekenis daarin van het

onder 6 bewezen verklaarde, en gelet op hetgeen het hof met betrekking tot de opgelegde straf heeft overwogen, wordt, als het onder 6 bewezen verklaarde feit daarbij niet in aanmerking wordt genomen, de aard en ernst van al hetgeen voor het overige ten laste van de verdachte is bewezen verklaard niet wezenlijk aangetast. Vernietiging van de bestreden uitspraak ter zake van dit feit en de strafoplegging en hernieuwde behandeling van de zaak op deze punten, kan daarom bij gebrek aan voldoende belang voor de verdachte achterwege blijven.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2019

Zaaknummer: 19/02223

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R. Zilver

Wetsartikelen: 341 sr (oud)

RECHTSPRAAK

Noodweer. Zijn gedragingen van verdachte aanvallend van aard?

Noodweer. Zijn gedragingen van verdachte aanvallend van aard?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de gedragingen van de verdachte aanvallend van aard waren en dat daarom het beroep van de verdachte op noodweer moet worden verworpen.

Het hof heeft vastgesteld dat de medeverdachte op een gegeven moment is weggerend en daarbij werd achtervolgd door [benadeelde], die een baksteen of een daarop lijkend voorwerp in zijn hand had, en dat de verdachte op zijn beurt gericht en met grote snelheid achter [benadeelde] is aangerend, waarna de verdachte direct grof geweld tegen [benadeelde] heeft uitgeoefend. Naar het oordeel van het hof waren deze gedragingen van de verdachte aanvallend van aard. Het hof heeft verder vastgesteld dat de verdachte vervolgens geweld heeft uitgeoefend tegen [slachtoffer]. Ook dat handelen van de verdachte heeft het hof als aanvallend van aard aangemerkt.

Het hof heeft aan de verwerping van het beroep op noodweer in de kern ten grondslag gelegd dat de gedragingen van de verdachte een aanvallend karakter hadden. Daarmee heeft het hof kennelijk toepassing willen geven aan de in rechtsoverweging 3.3 van het hiervoor weergegeven overzichtsarrest bedoelde uitzondering dat bij aanvallende gedragingen die bijvoorbeeld zijn gericht op een confrontatie of deelneming aan een gevecht, een beroep op noodweer niet kan worden aanvaard.

Het oordeel van het hof dat het door de verdachte tegen [benadeelde] en [slachtoffer] gebruikte geweld in die zin aanvallend van aard was, is niet zonder meer begrijpelijk. Het hof heeft immers, naast de hiervoor weergegeven vaststellingen, ook vastgesteld dat de verdachte, voordat hij achter [benadeelde] is aangerend, zelf is gestoken door een persoon uit het groepje waartoe [benadeelde] en [slachtoffer] behoorden, dat op het moment dat de verdachte achter [benadeelde] is aangerend sprake was van een aanval door [benadeelde] op de medeverdachte, en dat daarna [slachtoffer] op de verdachte en de medeverdachte af is komen rennen. Het hof heeft ook geen nauwkeurige feitelijke vaststellingen gedaan over bijvoorbeeld

het tijdsverloop tussen deze incidenten noch over het moment waarop en de context waarin de verdachte de bewezen verklaarde gedragingen tegen [benadeelde] en [slachtoffer] heeft verricht. De verwerping van het beroep op noodweer is daarom ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 1 en 3 ten laste gelegde, de strafoplegging en de beslissing op de vordering van de benadeelde partij, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2043

Zaaknummer: 19/02586

Rechters: J. de Hullu, J.C.A.M. Claassens en C. Caminada

Advocaten: Kuipers, M. M. Kuipers

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Kon rechtbank geen toegang verlenen tot behandeling van klaagschrift aan bestuurder van meerdere klagers als wettelijk vertegenwoordiger van klagers?

Kon rechtbank geen toegang verlenen tot behandeling van klaagschrift aan bestuurder van meerdere klagers als wettelijk vertegenwoordiger van klagers?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de beslissing van de rechtbank om geen toegang te verlenen tot de behandeling van het klaagschrift in raadkamer aan [betrokkene 1], als wettelijk vertegenwoordiger van de klagers. Het cassatiemiddel komt verder op tegen het oordeel van de rechtbank dat de klagers niet (door middel van een vertegenwoordiger) in raadkamer zijn verschenen.

Ingevolge artikel 528 lid 1 Sv wordt, indien tegen een rechtspersoon een strafvervolging wordt ingesteld, de rechtspersoon vertegenwoordigd door de bestuurder of, indien er meer bestuurders zijn, door één van hen. De vertegenwoordiger kan bij gemachtigde verschijnen (vgl. HR 14 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM8027). Een redelijke wetstoepassing brengt mee dat artikel 528 lid 1 Sv, ook als geen sprake is van strafvervolging tegen de rechtspersoon, van toepassing is op de beklagprocedure van artikel 552a Sv, wanneer een rechtspersoon als klager dan wel als belanghebbende in een beklagprocedure over de inbeslagneming is betrokken.

Het voorgaande betekent dat de rechtbank – ook indien de behandeling niet in het openbaar plaatsvindt – de in artikel 528 Sv bedoelde bestuurder die als vertegenwoordiger van de rechtspersoon optreedt toegang tot de behandeling van het klaagschrift in raadkamer moet verlenen, een en ander tenzij de rechtbank op grond van artikel 23 lid 6 Sv oordeelt dat het belang van het onderzoek hierdoor ernstig wordt geschaad.

Blijkens het proces-verbaal van de behandeling in raadkamer was [betrokkene 1] verschenen in de zittingszaal en heeft (de voorzitter van) de rechtbank vervolgens, ondanks een daartoe namens de klagers gedaan verzoek, besloten geen toegang te verlenen aan [betrokkene 1] bij

de behandeling van het klaagschrift met gesloten deuren, maar aan [betrokkene 1] het bevel gegeven de zittingszaal te verlaten. Dat proces-verbaal houdt verder in dat namens de klagers is aangevoerd dat [betrokkene 1] bestuurder is van 'meerdere vennootschappen' van klagers.

Gelet daarop en in aanmerking genomen dat niet is gebleken dat de rechtbank toepassing heeft willen geven aan artikel 23 lid 6 Sv, is de beslissing van de rechtbank dat [betrokkene 1] niet bij de behandeling aanwezig kon zijn niet begrijpelijk.

Het cassatiemiddel is gegrond. Gelet op de beslissing die hierna volgt, is bespreking van de overige cassatiemiddelen niet nodig.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst de zaak terug naar de rechtbank Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1968

Zaaknummer: 19/03850

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Bruijn, V.J.C. de V.J.C. de Bruijn

Wetsartikelen: 23 Sv, 528 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Vinden verklaringen van aangever voldoende steun in overig bewijsmateriaal?

Vinden verklaringen van aangever voldoende steun in overig bewijsmateriaal?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 342 lid 2 Sv de bewezenverklaring uitsluitend heeft doen steunen op de verklaringen van één getuige, te weten de aangeefster.

Volgens het tweede lid van artikel 342 Sv kan het bewijs dat de verdachte het ten laste gelegde feit heeft begaan, door de rechter niet uitsluitend worden aangenomen op de verklaring van één getuige. Deze bepaling heeft betrekking op de tenlastelegging in haar geheel en niet op een onderdeel daarvan. Zij beoogt de deugdelijkheid van de bewijsbeslissing te waarborgen, in die zin dat artikel 342 lid 2 Sv de rechter verbiedt tot een bewezenverklaring te komen als de door één getuige naar voren gebrachte feiten en omstandigheden op zichzelf staan en onvoldoende steun vinden in ander bewijsmateriaal. De vraag of aan het bewijsminimum van artikel 342 lid 2 Sv is voldaan, laat zich niet in algemene zin beantwoorden, maar vereist een beoordeling van het concrete geval. De Hoge Raad kan daarom geen algemene regels geven over de toepassing van artikel 342 lid 2 Sv, maar daarover slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid geven door het beslissen van concrete gevallen. Opmerking verdient nog dat het bij de beoordeling in cassatie of aan het bewijsminimum van artikel 342 lid 2 Sv is voldaan, van belang kan zijn of de feitenrechter zijn oordeel dat dat het geval is, nader heeft gemotiveerd (vgl. HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM2452).

Van schending van artikel 342 lid 2 Sv is geen sprake. In het bijzonder gelet op de verklaring van [betrokkene 4] dat in het huis van [betrokkene 1] ook de verdachte verbleef, dat deze [betrokkene 4] van [betrokkene 1] begreep dat de verdachte hem had gevraagd of hij als tegenprestatie voor het feit dat hij aangeefster moest wegbrengen, seks met de aangeefster kon hebben en dat [betrokkene 1] de verdachte naar de aangeefster had gestuurd voor seks met haar (bewijsmiddelen 9-10), kan immers niet worden gezegd dat de voor het bewijs gebruikte verklaringen van de aangeefster onvoldoende steun vinden in het overige bewijsmateriaal.

Het cassatiemiddel faalt.

Vervangende hechtenis

Het cassatiemiddel klaagt over de vervangende hechtenis bij de opgelegde schadevergoedingsmaatregel.

Het hof heeft de verdachte de verplichting opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer het in het arrest vermelde bedrag te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest genoemde aantal dagen hechtenis.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof vernietigen voor zover daarbij vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Redelijke termijn

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van twee jaren.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf en voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer vervangende hechtenis is toegepast, vermindert de duur van de opgelegde gevangenisstraf in die zin dat deze een jaar en elf maanden belooft, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling van gelijke duur als de in het arrest genoemde duur van de vervangende hechtenis kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2034

Zaaknummer: 19/02757

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en M. Kuijer

Advocaten: Th. J. Kelder

Wetsartikelen: 342 Sv

RECHTSPRAAK

**Kan verschoningsgerechtigde als ‘belanghebbende’
klaagschrift indienen, nu stukken en gegevens onder ander
in beslag zijn genomen en is klaagschrift ingediend binnen
veertien dagen nadat kennisgeving als bedoeld in artikel
5.4.10.1 Sv aan beslagene heeft plaatsgevonden?**

***Kan verschoningsgerechtigde als ‘belanghebbende’ klaagschrift
indienen, nu stukken en gegevens onder ander in beslag zijn genomen
en is klaagschrift ingediend binnen veertien dagen nadat kennisgeving
als bedoeld in artikel 5.4.10.1 Sv aan beslagene heeft plaatsgevonden?***

De zaak wordt hierdoor gekenmerkt dat ter uitvoering van een Europees onderzoeksbevel (hierna: EOB) dat is uitgevaardigd door de justitiële autoriteiten van Frankrijk op adressen van diverse vennootschappen in Amsterdam en Den Haag administratie in beslag is genomen en digitale gegevens zijn vastgelegd. Namens de klagers – een notaris en het kantoor waarvan hij deel uitmaakt – is vervolgens een klaagschrift op grond van artikel 5.4.10 Sv in verbinding met artikel 552a Sv ingediend, omdat volgens de klagers het in beslag genomen materiaal en de vastgelegde gegevens gedeeltelijk onder hun (afgeleid) verschoningsrecht vallen. De rechtbank heeft het door de klagers ingediende klaagschrift niet-ontvankelijk verklaard, voor zover dat ziet op in beslag genomen papieren gegevens. De rechtbank heeft verder het beklag gegrond verklaard voor zover dat ziet op vastgelegde digitale gegevens.

Eerste middel

Het cassatiemiddel komt op tegen het oordeel van de rechtbank dat de klagers (gedeeltelijk) ontvankelijk zijn in hun klaagschrift. Het betoogt daartoe primair dat aan de klagers geen beklagrecht toekomt. Subsidiair betoogt het dat de klagers hun klaagschrift niet tijdig hebben ingediend.

Blijkens de wetsgeschiedenis beoogde de wetgever met de in artikel 5.4.10 Sv neergelegde regeling te bereiken dat in geval van de uitvoering van een EOB voor betrokkenen ‘dezelfde

rechtsmiddelen openstaan als in een Nederlandse zaak' en dat daarbij 'de beklagprocedure van artikel 552a Sv als belangrijkste rechtsmiddel geldt'. In het licht hiervan moet artikel 5.4.10 Sv zo worden begrepen dat voor de verschoningsgerechtigde ook de beklagmogelijkheid van artikel 552a Sv openstaat ingeval in het kader van de uitvoering van een EOB stukken en/of vastgelegde gegevens in beslag zijn genomen en dat daarbij in beginsel ook de uitgangspunten en regels gelden die in eerdere rechtspraak (o.a. HR 16 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1960 en HR 16 juni 2020, ECLI:NL:HR:2020:1048) zijn geformuleerd in verband met gevallen waarin een persoon met bevoegdheid tot verschoning als bedoeld in artikel 218 Sv met een beroep op zijn verschoningsrecht opkomt tegen de inbeslagneming van stukken en/of gegevens die zijn opgeslagen op gegevensdragers.

Dat strookt ook met het bepaalde in artikel 14 lid 1 van de Richtlijn, inhoudende 'dat op de in het EOB aangegeven onderzoeksmaatregelen rechtsmiddelen toepasselijk zijn die gelijkwaardig zijn met die welke in een vergelijkbare binnenlandse zaak mogelijk zijn' en met de in artikel 5.4.4 Sv tot uitdrukking gebrachte bedoeling van de wetgever dat de uitvoering van een EOB dient te worden geweigerd indien en voor zover wordt vastgesteld dat die uitvoering onverenigbaar is met een verschoningsrecht.

Tegen de achtergrond hiervan dient artikel 5.4.10 Sv zo te worden uitgelegd, dat indien de stukken en/of vastgelegde gegevens onder een ander dan de verschoningsgerechtigde in beslag zijn genomen, de verschoningsgerechtigde als 'belanghebbende' een klaagschrift kan indienen op grond van artikel 5.4.10 lid 3 Sv in verbinding met artikel 552a Sv. Voor zover het cassatiemiddel uitgaat van een andere opvatting, faalt het.

In de toelichting op het cassatiemiddel wordt subsidiair betoogd dat het klaagschrift niet|ontvankelijk is omdat het niet is ingediend binnen veertien dagen nadat een kennisgeving als bedoeld in artikel 5.4.10 lid 1 Sv aan de beslagene heeft plaatsgevonden.

Ingevolge artikel 5.4.10 lid 1 Sv dient de officier van justitie in gevallen als het onderhavige, waarin in het kader van een EOB stukken en/of vastgelegde gegevens in beslag zijn genomen, de beslagene – indien de geheimhouding van het onderzoek daardoor niet in het gedrang komt – in kennis te stellen van zijn bevoegdheid om binnen veertien dagen na kennisgeving een klaagschrift ingevolge artikel 552a Sv in te dienen bij de rechtbank. Tegen de achtergrond van wat hiervoor onder 4.3 is overwogen over de rechtspositie van de verschoningsgerechtigde bij de uitvoering van een EOB brengt een redelijke wetsuitleg met zich dat indien de beslagene aanvoert dat een voldoende concreet aangeduide geheimhouder de bevoegdheid tot verschoning kan uitoefenen ten aanzien van de in beslag genomen stukken of vastgelegde gegevens dan wel indien die officier van justitie anderszins reden heeft aan te nemen dat een bepaalde geheimhouder die bevoegdheid kan uitoefenen, de officier van justitie de

verschoningsgerechtigde in kennis dient te stellen van zijn bevoegdheid om binnen veertien dagen na kennisgeving (i) op grond van artikel 98 lid 2 Sv bezwaar te maken tegen de inbeslagneming van stukken of vastlegging van gegevens en daarnaast (ii) een klaagschrift op grond van artikel 5.4.10 Sv in verbinding met artikel 552a Sv in te dienen bij de rechtbank. Dat strookt ook met het uit artikel 14 lid 4 van de Richtlijn blijkende uitgangspunt dat de termijnen voor het instellen van een rechtsmiddel dienen te worden gehanteerd ‘op een wijze die garandeert dat het recht tot aanwending van dat rechtsmiddel effectief kan worden gebruikt door de betrokken personen’.

Anders dan in de toelichting op het cassatiemiddel is betoogd, is daarom in het onderhavige geval niet beslissend op welk moment aan de beslagene de kennisgeving als bedoeld in artikel 5.4.10 lid 1 Sv is gedaan. Redelijke wetsuitleg brengt met zich dat de verschoningsgerechtigde binnen veertien dagen nadat aan hem de desbetreffende kennisgeving is gedaan, dan wel – indien die kennisgeving niet is gedaan – nadat hij anderszins heeft kennisgenomen van het beslag en voor hem kenbaar is dat dit beslag ziet op stukken en/of gegevens waarover mogelijk zijn plicht tot geheimhouding zich uitstrekt, de hiervoor onder 4.6.1 genoemde bevoegdheden kan uitoefenen.

Blijkens de overwegingen heeft de rechtbank vastgesteld dat de klagers geen kennisgeving als bedoeld in artikel 5.4.10 Sv hebben ontvangen, hoewel deze klagers wel ‘verschoningsgerechtigden zijn in deze procedure’. De rechtbank heeft verder vastgesteld dat de klagers hun klaagschrift binnen veertien dagen na kennisname van het beslag hebben ingediend. Het op die vaststellingen gebaseerde oordeel van de rechtbank dat het klaagschrift onder deze omstandigheden tijdig is ingediend, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk.

Tweede middel

Het tweede cassatiemiddel komt op tegen de gegrondverklaring van het beklag.

Op grond van artikel 98 lid 1 Sv is het eerst aan de rechter-commissaris om te beslissen over het beroep op het verschoningsrecht dat is gedaan ten aanzien van stukken dan wel gegevens die zijn opgeslagen op gegevensdragers (vgl. HR 16 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1960, r.o. 4.2.3). Indien de rechtbank bij de behandeling van een op grond van artikel 552a Sv ingediend klaagschrift vaststelt dat de klager met betrekking tot in beslag genomen stukken of vastgelegde gegevens zich op zijn verschoningsrecht heeft beroepen en dat de rechter-commissaris daarover (nog) niet heeft beslist, dient zij de behandeling van het klaagschrift aan te houden en de zaak in handen van de rechter-commissaris te stellen teneinde een beschikking te geven als bedoeld in artikel 98 lid 1 Sv (vgl. HR 16 oktober 2018,

ECLI:NL:HR:2018:1960 en HR 10 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:553).

Gelet hierop is het oordeel van de rechtbank dat het klaagschrift gegrond dient te worden verklaard voor zover dat ziet op de gegevens die de rechtbank hiertoe in handen van de rechter-commissaris heeft gesteld, onjuist. Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank, voor zover deze inhoudt dat het beklag gegrond wordt verklaard ‘voor zover dat ziet op de inbeslaggenomen digitale gegevens (door klagers aangeduid als “Elektronische Gegevens”)', wijst de zaak terug naar de rechtbank Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt behandeld en afgedaan, stelt de stukken in handen van de rechter-commissaris in die rechtbank om op de voet van artikel 98 Sv te beslissen over het door de klagers gedane beroep op hun verschoningsrecht en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1970

Zaaknummer: 19/04321

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Bruijn, V.J.C. de V.J.C. de Bruijn

Wetsartikelen: 98 Sv, 552a Sv en 5.4.10 Sv

RECHTSPRAAK

Feitelijk leidinggeven aan bedrieglijke bankbreuk, bewijsklachten over bedrieglijke bankbreuk en onjuiste belastingaangifte en uitleg van ‘last’ als bedoeld in artikel 341 Sr.

Feitelijk leidinggeven aan bedrieglijke bankbreuk, bewijsklachten over bedrieglijke bankbreuk en onjuiste belastingaangifte en uitleg van ‘last’ als bedoeld in artikel 341 Sr.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring van het onder 1 B) ten laste gelegde niet uit de gebruikte bewijsvoering kan worden afgeleid.

De bewezenverklaring houdt onder meer in, kort gezegd, dat [A] BV (voorheen genaamd [B] BV) vorderingen op een zevental [...] vennootschappen tot een bedrag van aanvankelijk € 2.505.500 en na verrekening van een bedrag van € 599.154 tot een bedrag van € 1.929.240 aan de boedel heeft onttrokken, waaraan de verdachte feitelijk leiding heeft gegeven.

Uit de door het hof gebruikte bewijsvoering kan echter niet zonder meer worden afgeleid dat de in de bewezenverklaring gespecificeerde vorderingen aan de boedel van [A] BV (voorheen genaamd [B] BV) zijn onttrokken. De uitspraak van het hof is ten aanzien daarvan dus ontoereikend gemotiveerd.

Daarbij neemt de Hoge Raad het volgende in aanmerking. De door het hof gebruikte bewijsvoering – in het bijzonder de bewijsmiddelen 15, 20 en 23 – houdt in (i) dat [B] BV de in de bewezenverklaring bedoelde vorderingen op de zeven [...] vennootschappen voor een bedrag van € 2.505.500 reeds had overgedragen aan [J] BV – en wel ten titel van geldlening, waardoor volgens de vaststelling van het hof [B] BV een vordering op [J] BV ten bedrage van € 2.505.500 verkreeg – voordat deze vorderingen aan de boedel van [A] BV (voorheen genaamd [B] BV) konden worden onttrokken, (ii) dat de vordering van [B] BV op [J] BV door verrekening is verminderd tot € 1.929.240 en (iii) dat vervolgens [B] BV haar vordering ten

bedrage van € 1.929.240 op [J] BV heeft verkocht en overgedragen aan de verdachte in privé tegen een koopprijs van € 250.550. Het hof heeft daarbij overwogen dat de verdachte moet worden vrijgesproken van het onttrekken aan de boedel van de vorderingen op de zeven [...] vennootschappen tot een bedrag van € 2.505.500 nu die vorderingen tegen een kenbare tegenprestatie zijn overgedragen. Volgens deze bewijsvoering zijn het niet de vorderingen op de zeven [...] vennootschappen die aan de boedel van [A] BV (voorheen genaamd [B] BV) zijn onttrokken, maar is dat de vordering van [B] BV op [J] BV.

Voorts heeft het hof overwogen dat de vordering ad € 1.929.240 van [B] BV op [J] BV zonder kenbare tegenprestatie is overgedragen aan de verdachte in privé, terwijl uit bewijsmiddel 20 volgt – zoals eveneens door het hof is overwogen – dat de verdachte voor deze vordering een koopprijs van € 250.550 verschuldigd was.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld.

Vierde middel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat een last is verdicht. Het cassatiemiddel voert daartoe aan dat onder een 'last' als bedoeld in artikel 341 aanhef en onder a (oud) Sr enkel kan worden verstaan een last waarvan de (later) gefailleerde rechtspersoon schuldenaar is.

Het hof heeft blijkens de gebruikte bewijsvoering vastgesteld dat [B] BV door het in vereniging met onder meer [O] BV en [L] BV in een hypotheekakte doen opnemen dat met betrekking tot een door [B] BV in eigendom te verwerven onroerende zaak door [O] BV het recht van hypotheek was verleend tot een bedrag van (ongeveer) € 422.750 aan [L] BV, terwijl daar geen reële geldleningen en financieringen tegenover stonden en zouden komen te staan, heeft meegewerkt aan het voorwenden van een financiële verplichting die heeft geleid tot een bedrieglijke verkorting van de rechten van de schuldeisers van [B] BV.

Met het daarop gebaseerde oordeel dat [B] BV ter bedrieglijke verkorting van de rechten van haar schuldeisers een last had verdicht, heeft het hof geen onjuiste uitleg gegeven aan het begrip 'last' als bedoeld in artikel 341 aanhef en onder a (oud) Sr. Anders dan de cassatieklacht betoogt, is het oordeel van het hof niet reeds onjuist omdat uit de gebruikte bewijsvoering niet volgt dat [B] BV de voorgewende financiële verplichting direct op zich heeft genomen. Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Zevende middel

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 3 ten laste gelegde niet uit

de gebruikte bewijsvoering kan worden afgeleid.

De bewezenverklaring houdt in dat de verdachte feitelijk leiding heeft gegeven aan het door [L] BV opzettelijk onjuist doen van een aangifte omzetbelasting. Uit de bewijsvoering kan echter niet zonder meer worden afgeleid dat [L] BV opzettelijk een onjuiste aangifte omzetbelasting heeft gedaan. De uitspraak van het hof is ten aanzien daarvan dus ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 1 B) en 3 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2017

Zaaknummer: 19/02117

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 341 sr (oud) en 68 AWR

RECHTSPRAAK

Botbreuken in neusbeen en oogkas aan te merken als zwaar lichamelijk letsel?

Botbreuken in neusbeen en oogkas aan te merken als zwaar lichamelijk letsel?

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd, nu uit de bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat sprake was van zwaar lichamelijk letsel als bedoeld in artikel 300 lid 2 Sr.

Als algemene gezichtspunten voor de beantwoording van de vraag of van zwaar lichamelijk letsel sprake is, kunnen in elk geval worden aangemerkt de aard van het letsel, de eventuele noodzaak en aard van medisch ingrijpen en het uitzicht op (volledig) herstel. Een veelvoorkomende categorie letsel betreft (bot)fracturen. Indien sprake is van een zodanige fractuur dat operatief ingrijpen van een zekere ernst is vereist, geldt in de regel dat die fractuur, vanwege onder meer de noodzaak en de aard van medisch ingrijpen, zwaar lichamelijk letsel vormt. Overigens kan relevant medisch ingrijpen ook bestaan uit een andere medische behandeling dan operatief ingrijpen. Indien uit de bewijsvoering niets blijkt omtrent de aard van het letsel, de eventuele noodzaak en aard van medisch ingrijpen en het uitzicht op (volledig) herstel zal dat aanleiding kunnen geven tot cassatie (vgl. HR 3 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1051).

Uit de bewijsvoering blijkt dat het slachtoffer ten gevolge van de door de verdachte gegeven vuistslag tegen zijn hoofd botbreuken in zijn neusbeen en een botbreuk in zijn rechteroogkas heeft opgelopen. Hij is in het ziekenhuis onderzocht, zijn wenkbrauw is gehecht en hij heeft er in het controletraject voor gekozen om geen hersteloperatie te ondergaan. Het op deze omstandigheden gebaseerde oordeel van het hof dat zwaar lichamelijk letsel als bedoeld in artikel 300 lid 2 Sr is toegebracht, is – mede gelet op wat hiervoor is vooropgesteld – niet toereikend gemotiveerd, nu ten aanzien van zowel de botbreuken in het neusbeen als de botbreuk in de oogkas nadere vaststellingen in het bijzonder over de noodzaak en de aard van medisch, al dan niet operatief ingrijpen en ook het uitzicht op herstel ontbreken.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1969

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Dient Hoge Raad alsnog te bepalen dat bedragen van (inmiddels onherroepelijk) toegewezen vorderingen benadeelde partij in mindering worden gebracht, nu Hoge Raad ambtshalve bekend is met zijn nadien gewezen arrest in strafzaak?

Dient Hoge Raad alsnog te bepalen dat bedragen van (inmiddels onherroepelijk) toegewezen vorderingen benadeelde partij in mindering worden gebracht, nu Hoge Raad ambtshalve bekend is met zijn nadien gewezen arrest in strafzaak?

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek om de in rechte toegekende vorderingen aan de benadeelde partijen in mindering te brengen op de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel.

Het hof heeft het verzoek van de verdediging om de in rechte toegekende vorderingen aan de benadeelde partijen in mindering te brengen op de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel afgewezen, omdat deze vorderingen nog niet onherroepelijk waren toegekend. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Blijkens de toelichting berust het cassatiemiddel verder op de opvatting dat in een geval als het onderhavige, waarin een vordering van een benadeelde partij op het moment van het wijzen van arrest door het gerechtshof in de ontnemingszaak nog niet onherroepelijk was toegekend, de Hoge Raad bij de beoordeling van een tegen dat arrest ingesteld cassatieberoep alsnog moet overgaan tot het in mindering brengen van die vordering indien in de tussentijd de toekenning van de vordering wel onherroepelijk is geworden. Deze opvatting is onjuist omdat in cassatie wordt beoordeeld – kort gezegd – of de bestreden uitspraak blijk geeft van verzuim van vormen of schending van het recht. Daarnaast staat, in het geval waarop het cassatiemiddel doelt, voor de betrokkene de procedure van artikel 6:6:26 lid 1 Sv open. Daarin kan de rechter op verzoek van de betrokkene beoordelen of – in het licht van de regeling van artikel 36e lid 9 Sr, of voor zover van toepassing artikel 36e lid 8 (oud) Sr (vgl. HR 26

september 2017, ECLI:NL:HR:2017:2496) – grond bestaat voor vermindering van het bedrag van een onherroepelijk opgelegde ontnemingsmaatregel.

Het cassatiemiddel faalt.

Redelijke termijn

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de betalingsverplichting van € 24.212 die aan de betrokkene is opgelegd.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van de opgelegde betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel, vermindert het te betalen bedrag in die zin dat de hoogte daarvan € 23.000 bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2029

Zaaknummer: 18/05491

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht ten aanzien van voor medeplichtigheid vereist opzet op oplichting.

Bewijsklacht ten aanzien van voor medeplichtigheid vereist opzet op oplichting.

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van het voor medeplichtigheid vereiste opzet op oplichting.

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat hij met zijn gedragingen behulpzaam was bij of gelegenheid bood tot de oplichting. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk. Het hof heeft immers aan dat oordeel mede verklaringen van de verdachte ten grondslag gelegd die in de kern inhouden dat de verdachte ervan is uitgegaan dat [betrokkene 1] zich zou gaan bezighouden met legale handel in mobiele telefoons, en dat hij [betrokkene 1] geloofde en hem vertrouwde, terwijl ook de omstandigheid dat de verdachte zich er niet van heeft vergewist of het bedrijf [A] zich daadwerkelijk bezighield met de legale verkoop van smartphones, het oordeel van het hof niet kan dragen.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, voor zover aan het oordeel van de Hoge Raad onderworpen zoals hiervoor onder 1 is weergegeven, en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2024

Zaaknummer: 19/01316

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en C. Caminada

Advocaten: D.M. Penn

Wetsartikelen: 48 Sr en 326 Sr

RECHTSPRAAK

Oplegging taakstraf in combinatie met geheel voorwaardelijke gevangenisstraf in strijd met taakstrafverbod?

Oplegging taakstraf in combinatie met geheel voorwaardelijke gevangenisstraf in strijd met taakstrafverbod?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof bij de strafoplegging het bepaalde in artikel 22b Sr heeft miskend.

Artikel 22b lid 3 Sr staat in de in artikel 22b lid 1 en 2 Sr vermelde gevallen de oplegging van een taakstraf toe, indien naast de taakstraf ook een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel wordt opgelegd (vgl. HR 20 februari 2018, ECLI:NL:HR:2018:202). Gelet op de tekst van genoemd lid 3 en op de totstandkomingsgeschiedenis kan van het taakstrafverbod in artikel 22b lid 1 en 2 Sr uitsluitend worden afgeweken indien naast de taakstraf ook een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel wordt opgelegd.

Het hof heeft de verdachte veroordeeld voor het plegen van de misdrijven strafbaar gesteld in artikel 245 en 247 Sr. Dit zijn misdrijven waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van zes jaren of meer is gesteld. Het hof heeft tevens overwogen dat deze feiten een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer ten gevolge hebben gehad. Dat brengt mee dat de door het hof opgelegde combinatie van een taakstraf en een geheel voorwaardelijke gevangenisstraf in strijd is met artikel 22b lid 3 Sr.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt de beroepen voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2010

Zaaknummer: 19/00537

Rechters: V. van den Brink, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Kötter, J.E. J.E. Kötter

Wetsartikelen: 22b Sr

RECHTSPRAAK

Is taakstrafverbod van toepassing, nu ten tijde van begin van pleegperiode feiten 1 en 2 en pleegdatum feit 3 eerder opgelegde taakstraf nog niet geheel was verricht en eerdere uitspraak nog niet onherroepelijk was ten tijde van begin van pleegperiode feiten 1 en 2?

Is taakstrafverbod van toepassing, nu ten tijde van begin van pleegperiode feiten 1 en 2 en pleegdatum feit 3 eerder opgelegde taakstraf nog niet geheel was verricht en eerdere uitspraak nog niet onherroepelijk was ten tijde van begin van pleegperiode feiten 1 en 2?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat het taakstrafverbod van artikel 22b Sr van toepassing is.

Mede gelet op deze wetsgeschiedenis moet artikel 22b lid 2 Sr zo worden uitgelegd dat – afgezien van de in het eerste lid omschreven gevallen – een taakstraf in geval van veroordeling voor een misdrijf alleen dan niet kan worden opgelegd indien (i) aan de veroordeelde in de vijf jaren voorafgaand aan het door hem begane feit wegens een soortgelijk misdrijf een taakstraf is opgelegd, en (ii) de veroordeelde deze taakstraf daadwerkelijk heeft verricht dan wel op grond van artikel 22g (oud) Sr de tenuitvoerlegging is bevolen van de vervangende hechtenis. Een en ander brengt mee dat deze eerdere uitspraak reeds ten tijde van het begaan van het nieuwe feit kracht van gewijsde moet hebben gehad (vgl. HR 9 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3539).

In het geval dat volgens de bewezenverklaring het nieuwe feit is begaan in een bepaalde periode, dient de in 3.4.1 onder (i) genoemde maatstaf van ‘vijf jaren voorafgaand aan het door hem begane feit’ te worden begrepen als ‘vijf jaren voorafgaand aan het begin van de periode waarin het feit door hem is begaan’.

Het in de conclusie van de advocaat-generaal onder 13 samengevat weergegeven uittreksel justitiële documentatie houdt in dat de verdachte bij vonnis van de politierechter in de

rechtbank Zeeland-West Brabant van 4 maart 2014 voor een vermogensdelict is veroordeeld tot een taakstraf van veertig uren. Dit uittreksel houdt ook in dat dit vonnis op 19 maart 2014 onherroepelijk is geworden, en dat de uitvoering van de taakstraf heeft plaatsgevonden in de periode van 24 maart 2014 tot 6 januari 2015. Het uittreksel vermeldt geen andere veroordelingen tot een taakstraf. Hieruit volgt dat ten tijde van het begin van de periode waarin de feiten 1 en 2 door verdachte zijn begaan (1 februari 2014) en de datum waarop feit 3 door hem is begaan (23 april 2014) de eerder opgelegde taakstraf nog niet geheel was verricht, terwijl de eerdere uitspraak op 1 februari 2014 ook nog geen kracht van gewijsde had. Gelet op hetgeen hiervoor is vooropgesteld, is het oordeel van het hof dat het taakstrafverbod als bedoeld in artikel 22b Sr hier van toepassing is, niet begrijpelijk. Daarom is de strafoplegging ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2021

Zaaknummer: 19/00419

Rechters: J. de Hullu, J.C.A.M. Claassens en C. Caminada

Advocaten: P. van de Kerkhof

Wetsartikelen: 22b Sr

RECHTSPRAAK

Kon hof bijkomende straf van ontzetting van recht tot uitoefening van beroep van bestuurder van enige rechtspersoon opleggen, nu niet verdachte als feitelijk leidinggever het feit heeft begaan maar rechtspersoon waaraan hij leiding gaf?

Kon hof bijkomende straf van ontzetting van recht tot uitoefening van beroep van bestuurder van enige rechtspersoon opleggen, nu niet verdachte als feitelijk leidinggever het feit heeft begaan maar rechtspersoon waaraan hij leiding gaf?

Middel

Het cassatiemiddel komt op tegen de door het hof opgelegde bijkomende straf van ontzetting van het recht van de verdachte tot uitoefening van het beroep van bestuurder of feitelijk bestuurder van enige rechtspersoon en voert daartoe onder meer aan dat niet de verdachte als feitelijk leidinggever het feit heeft begaan maar de rechtspersoon waaraan hij leiding gaf.

Uit artikel 51 lid 2 aanhef en onder 2° en 3° Sr in verbinding met artikel 28 lid 1 aanhef en onder 5° Sr volgt dat ook de verdachte die is veroordeeld voor het feitelijke leidinggeven aan het door een rechtspersoon plegen van een strafbaar feit, kan worden ontzet uit het recht tot uitoefening van bepaalde beroepen, indien de wet voor dat feit deze ontzetting toelaat. Het cassatiemiddel berust in zoverre op een onjuiste rechtsopvatting en faalt derhalve in zoverre.

Vervangende hechtenis

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de vervangende hechtenis bij de opgelegde schadevergoedingsmaatregelen.

Het hof heeft de verdachte de verplichtingen opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers de in het arrest vermelde bedragen te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest telkens

genoemde aantal dagen hechtenis.

De klacht is terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof vernietigen voor zover daarbij telkens vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers telkens vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv telkens gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2039

Zaaknummer: 19/04538

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R. Zilver

Wetsartikelen: 28 Sr en 51 Sr

RECHTSPRAAK

Is voldaan aan wettelijke voorwaarde van artikel 38m lid 1 onder 2 Sr, nu van één van de drie eerdere veroordelingen alleen onvoorwaardelijk gedeelte van opgelegde straf ten uitvoer is gelegd?

Is voldaan aan wettelijke voorwaarde van artikel 38m lid 1 onder 2 Sr, nu van één van de drie eerdere veroordelingen alleen onvoorwaardelijk gedeelte van opgelegde straf ten uitvoer is gelegd?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat is voldaan aan de wettelijke voorwaarde van artikel 38m lid 1 aanhef en onder 2° Sr en voert daartoe aan dat van één van de drie eerdere veroordelingen alleen het onvoorwaardelijke gedeelte van de opgelegde straf ten uitvoer is gelegd.

Uit de overweging blijkt dat het hof op grond van het uittreksel uit de justitiële documentatie heeft vastgesteld dat de verdachte in de vijf jaren voorafgaand aan het bewezen verklaarde feit drie maal wegens een misdrijf onherroepelijk is veroordeeld tot een gevangenisstraf, en dat ten aanzien van één van die veroordelingen alleen het onvoorwaardelijke gedeelte van de opgelegde straf geheel ten uitvoer is gelegd voorafgaand aan het bewezen verklaarde feit. Het daarop gebaseerde oordeel van het hof dat is voldaan aan de wettelijke voorwaarde van artikel 38m lid 1 aanhef en onder 2° Sr getuigt van een onjuiste rechtsopvatting.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2028

Zaaknummer: 19/05415

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: A.A. Nunnikhoven

Wetsartikelen: 38m Sr

RECHTSPRAAK

Over de verbindendheid van artikel 2.5 lid 2 APV Amsterdam 2008 en de rechtskracht daarvan in het licht van artikel 122 Gemeentewet.

Over de verbindendheid van artikel 2.5 lid 2 APV Amsterdam 2008 en de rechtskracht daarvan in het licht van artikel 122 Gemeentewet.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof artikel 2.5 lid 2 van de Algemene Plaatselijke Verordening Amsterdam 2008 (hierna: APV) onjuist heeft uitgelegd en daarom ten onrechte heeft geoordeeld dat het bewezen verklaarde strafbaar is.

Verbindendheid

Het in artikel 2.5 lid 1 APV opgenomen verbod strekt blijkens de daarop gegeven toelichting en zijn plaatsing in de paragraaf 'Openbare orde, overlast en veiligheid' tot het voorkomen van aantasting van de openbare orde alsook tot het bevorderen van de veiligheid. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat het verbod niet geldt voor wapens als bedoeld in artikel 2 WWM, en evenmin voor andere voorwerpen die zodanig zijn ingepakt dat zij niet direct als steekwapen gebruikt kunnen worden.

Gelet op de strekking van deze bepaling en op wat in de conclusie van de advocaat-generaal onder 23 en 24 is opgemerkt over het wettelijke systeem en de wetsgeschiedenis brengt een redelijke uitleg van artikel 2.5 lid 2 APV mee dat het in het eerste lid bedoelde verbod niet geldt voor wapens als bedoeld in artikel 2 WWM en ook niet voor andere voorwerpen die zodanig zijn ingepakt dat zij niet geschikt zijn voor onmiddellijk gebruik.

Door anders te oordelen en aan te nemen dat de in artikel 2.5 lid 2 APV neergelegde uitzonderingsbepaling niet van toepassing is op messen, heeft het hof blijk gegeven van een te beperkte en dus onjuiste uitleg van artikel 2.5 lid 2 APV.

Het cassatiemiddel slaagt. Nu het bewezen verklaarde op de openbare weg in een tas bij zich hebben van een aardappelschilmes met een rubber om het lemmet als schede niet een bij de WWM strafbaar gesteld feit betreft, noch onder enige andere strafbepaling valt, heeft het hof

het ten laste van de verdachte bewezen verklaarde feit ten onrechte strafbaar geoordeeld. De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen en de verdachte ontslaan van alle rechtsvervolging.

Rechtskracht, artikel 122 Gemeentewet

Naar aanleiding van het gestelde in de conclusie van de advocaat-generaal onder 28 tot en met 44 over de rechtskracht van artikel 2.5 APV in het licht van artikel 122 Gemeentewet merkt de Hoge Raad het volgende op.

Op grond van artikel 122 Gemeentewet vervallen bepalingen van gemeentelijke verordeningen van rechtswege, als in het onderwerp waarop die bepalingen betrekking hebben, wordt voorzien door een wet, een algemene maatregel van bestuur of een provinciale verordening. Een dergelijke situatie doet zich onder meer voor als de nationale wetgever na de totstandkoming van een bepaling die is opgenomen in een gemeentelijke verordening hetzelfde onderwerp aan zich heeft getrokken (vgl. HR 24 november 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD1291).

De bepaling strekt ertoe rechtsonzekerheid te voorkomen wanneer na de totstandkoming van een regeling in een gemeentelijke verordening wordt voorzien in een hogere regeling met betrekking tot hetzelfde onderwerp.

De wetswijziging van de WWM heeft geleid tot een aanvullend algemeen verbod op het dragen van bepaalde, kleinere stiletto's, val- en vlindermessen die voor de inwerkingtreding van deze wet nog waren toegestaan. Met die wet is beoogd ook het dragen van die bepaalde stiletto's, val- en vlindermessen te verbieden in verband met – kort gezegd – hun specifieke gebruiksgemak voor illegale doeleinden.

De nationale wetgever heeft daarmee ten aanzien van die specifieke messen in een landelijke regeling willen voorzien. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat niet is beoogd dat bestaande voorschriften in plaatselijke verordeningen die het dragen van alle soorten messen in aangewezen gebieden verbieden, als gevolg van deze wetswijziging komen te vervallen. Hooguit zou, zo brengt die wetsgeschiedenis tot uitdrukking, van zo'n verval sprake kunnen zijn als na deze wetswijziging een concreet in zo'n verordening opgenomen voorschrift gelet op de Gemeentewet niet verenigbaar is met de WWM. Gelet op deze wetsgeschiedenis en in aanmerking genomen dat artikel 2.5 APV een verbod inhoudt dat betrekking heeft op andere messen dan de messen die onder het bereik van de WWM vallen, ziet artikel 2.5 APV niet op een onderwerp dat de nationale wetgever met de aangeduide wetswijziging aan zich heeft getrokken en is artikel 2.5 APV niet op grond van artikel 122 Gemeentewet van rechtswege komen te vervallen.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van de strafbaarheid van het bewezen verklaarde, de strafbaarverklaring van de verdachte daarvoor en de strafoplegging, ontslaat de verdachte ter zake van het bewezen verklaarde van alle rechtsvervolging en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1993

Zaaknummer: 18/03687

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers, J.C.A.M. Claassens en M.T. Boerlage

Advocaten: M.A.C. de Bruijn

Wetsartikelen: 1 Sr, 2.5 APV Amsterdam 2008 en 122 Gemeentewet

RECHTSPRAAK

Staat één keer schieten met vuurwapen in redelijke verhouding tot ernstige mishandeling van drie personen door vijftien tot twintig personen?

Staat één keer schieten met vuurwapen in redelijke verhouding tot ernstige mishandeling van drie personen door vijftien tot twintig personen?

De cassatiemiddelen komen op tegen verwerping door het hof van het beroep op noodweer en klagen onder meer over het oordeel van het hof dat niet is voldaan aan de proportionaliteitseis.

De proportionaliteitseis bij noodweer strekt ertoe om niet ook dan een gedraging straffeloos te doen zijn als zij – als verdedigingsmiddel – niet in redelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De in dat verband geldende – tot terughoudendheid nopende – maatstaf luidt of de gedraging als verdedigingsmiddel niet in onredelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De keuze van het verdedigingsmiddel en de wijze waarop het is gebruikt, staan bij de beoordeling van de proportionaliteit centraal (vgl. HR 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456, r.o. 3.5.3).

Het hof heeft geoordeeld dat weliswaar sprake was van een ogenblikkelijke en wederrechtelijke aanranding van het lijf van [betrokkene 4], [betrokkene 2] en [betrokkene 3], waartegen de verdachte die personen redelijkerwijs heeft mogen verdedigen, maar dat de verdachte geen beroep op noodweer toekomt omdat niet was voldaan aan de proportionaliteitseis. Het hof heeft in dat verband onder meer overwogen dat de keuze van de verdachte om een vuurwapen als verdedigingsmiddel te gebruiken ‘in beginsel niet onredelijk’ was. Het hof heeft echter geoordeeld dat de door de verdachte gekozen wijze van verdediging – door met het vuurwapen vanuit het café op manshoogte een projectiel door het raam af te vuren, terwijl zich vlak achter het raam ‘een vechtende en dus bewegende groep mensen bevond’ – niet in een redelijke verhouding stond tot de ernst van de aanranding, omdat van de verdachte in redelijkheid kon worden gevergd dat hij zou hebben gekozen voor een minder ingrijpende verdedigingswijze ‘waarbij kon worden uitgesloten dat iemand door een projectiel

zou worden geraakt', zoals het bonzen op het raam en het tonen van het wapen, dan wel het zich (via een andere deur dan de afgesloten deur) naar buiten begeven om daar te dreigen met het wapen en/of een waarschuwingsschot te lossen. Dat oordeel is, mede gelet op wat hiervoor is vooropgesteld, niet zonder meer begrijpelijk. De Hoge Raad neemt daarbij mede in aanmerking dat het hof – blijkens de hiervoor weergegeven overwegingen – heeft vastgesteld dat:

- de verdachte heeft gehandeld ter verdediging van de drie bovengenoemde personen die op excessieve wijze werden mishandeld door een overmacht aan personen, bestaande uit ongeveer vijftien tot twintig als groep opererende leden van de motorclub Bandido's;
- de leden van de groep Bandido's daarbij gebruik maakten van wapens waarmee zeer ernstige verwondingen konden worden veroorzaakt, zoals een boksbeugel;
- tijdens de vechtpartij onder meer werd gestampt op het hoofd van een persoon;
- als de mishandelingen niet gestopt waren onmiddellijk gevaar dreigde dat de drie mishandelde personen zwaar lichamelijk letsel zouden oplopen, eventueel met de dood tot gevolg;
- de verdachte onder die omstandigheden het vuurwapen wilde gebruiken ter afschrikking;
- de verdachte daartoe het vuurwapen heeft tevoorschijn gehaald, daarmee één schot heeft gelost en het vuurwapen vervolgens weer heeft weggeborgen.

De cassatiemiddelen zijn terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2013

Zaaknummer: 19/03044

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: I.T.H.L. van de Bergh

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Is sprake van aantasting in persoon ‘op andere wijze’ als bedoeld in artikel 6:106b BW als gevolg van bewezen verklaard feit, nu hof niet heeft vastgesteld dat benadeelde partij geestelijk letsel heeft opgelopen?

Is sprake van aantasting in persoon ‘op andere wijze’ als bedoeld in artikel 6:106b BW als gevolg van bewezen verklaard feit, nu hof niet heeft vastgesteld dat benadeelde partij geestelijk letsel heeft opgelopen?

Het cassatiemiddel klaagt over de toewijzing door het hof van de vordering van de benadeelde partij [benadeelde 1] en de oplegging van de schadevergoedingsmaatregel, in het bijzonder wat betreft het oordeel van het hof dat de benadeelde partij recht heeft op vergoeding van immateriële schade.

Het uitgangspunt van het cassatiemiddel dat het hof de aantasting in de persoon van [benadeelde 1], mede heeft gebaseerd op stress die zijn echtgenote heeft ervaren, berust op een onjuiste lezing van de overwegingen van het hof. Het cassatiemiddel mist in zoverre dan ook feitelijke grondslag.

Het hof heeft bewezen verklaard dat [benadeelde 1] en zijn vriendin door de verdachte en zijn mededaders in hun woning zijn overvallen, terwijl uit de hiervoor weergegeven overwegingen van het hof onder meer volgt dat de slachtoffers zijn vastgebonden, hun monden zijn vastgeplakt en zij beiden met een vuurwapen zijn bedreigd, terwijl [benadeelde 1] een klap in zijn nek heeft gekregen en is bedreigd met het afsnijden van zijn penis. Het hof heeft mede op grond hiervan geoordeeld dat op intimiderende wijze een zeer ernstige inbreuk is gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van [benadeelde 1] en dat daardoor sprake is van een aantasting in de persoon op andere wijze als bedoeld in artikel 6:106 aanhef en onder b BW. Dit oordeel is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Ook voor zover het cassatiemiddel hierover beoogt te klagen, faalt het.

Vervangende hechtenis

Het cassatiemiddel klaagt over de vervangende hechtenis bij de opgelegde schadevergoedingsmaatregelen.

Het hof heeft de verdachte de verplichtingen opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers de in het arrest vermelde bedragen te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest telkens genoemde aantal dagen hechtenis.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof vernietigen voor zover daarbij telkens vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Redelijke termijn

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad in deze zaak waarin de verdachte zich in voorlopige hechtenis bevindt, uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van vijf jaren.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf en voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers telkens vervangende hechtenis is toegepast, vermindert de duur van deze gevangenisstraf in die zin dat deze vier jaren en negen maanden belooft, bepaalt dat ten aanzien van de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers met toepassing van artikel 6:4:20 Sv telkens gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2012

Zaaknummer: 19/02202

Rechters: V. van den Brink, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 6:106 BW, 36f Sr, 287 Sr en 302 Sr

RECHTSPRAAK

Over de dagvaardingstermijn, nu onderzoek ter terechtzitting (via een videoverbinding) zowel in Nederland als in Curaçao heeft plaatsgevonden, en het bewijs van het medeplegen van een diefstal.

Over de dagvaardingstermijn, nu onderzoek ter terechtzitting (via een videoverbinding) zowel in Nederland als in Curaçao heeft plaatsgevonden, en het bewijs van het medeplegen van een diefstal.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de dagvaarding om te verschijnen ter terechtzitting in hoger beroep van 24 oktober 2017 rechtsgeldig is betekend.

Het hof heeft dit oordeel gestoeld op de omstandigheid dat het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep van 24 oktober 2017 mede in Nederland heeft plaatsgevonden waarmee het hof als zijn oordeel tot uitdrukking heeft gebracht dat het hof in het Europese deel van Nederland zitting kan houden. Dat oordeel getuigt van een onjuiste rechtsopvatting. Immers, artikel 15 Rijkswet in onderlinge samenhang bezien met artikel 1 aanhef en onder i Rijkswet voorziet niet in de mogelijkheid dat het hof zitting houdt in het Europese deel van Nederland.

Op grond van artikel 15 lid 3 Rijkswet houdt het hof zitting in een van de landen onderscheidenlijk op een van de eilanden aldaar genoemd. Deze bepaling moet aldus worden begrepen dat het hof slechts in een van deze landen onderscheidenlijk op een van deze eilanden zitting houdt, daargelaten de mogelijkheid dat onder meer vanuit een ander land of eiland door anderen via een videoconferentieverbinding wordt deelgenomen aan de terechtzitting. Gelet hierop begrijpt de Hoge Raad de overweging van het hof in het proces-verbaal van het onderzoek ter terechtzitting van 24 oktober 2017 dat 'de zitting vandaag zowel in Curaçao, Bonaire als in Nederland plaatsvindt' in het licht van de overweging van het hof dat de 'behandeling heeft plaatsgevonden middels videoconferentie op de locaties Curaçao (leden van het Hof en de griffier, de procureur-generaal en de raadvrouw), Nederland

(locatie P.I. Zutphen, twee medeverdachten [medeverdachte 4] en [betrokkene 1]) en Bonaire (twee medeverdachten [medeverdachte 3] en [medeverdachte 1] en de benadeelde partijen)’ aldus dat het hof zitting heeft gehouden in Curaçao.

Het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep voor de terechtzitting van 24 oktober 2017 rechtsgeldig is betekend is daarom niet toereikend gemotiveerd.

Tot cassatie hoeft dit echter niet te leiden. Gelet op de bijzonderheden waardoor deze zaak wordt gekenmerkt zoals daarvan onder meer blijkt uit het proces-verbaal van de terechtzitting van 24 oktober 2017, te weten dat de verdachte voorafgaand aan de terechtzitting op de hoogte was van die terechtzitting, afstand heeft gedaan van zijn aanwezigheidsrecht, zijn raadvrouw ter terechtzitting namens hem het woord heeft gevoerd en – onder voorwaarde – ermee heeft ingestemd om met de behandeling van de zaak door te gaan, en de omstandigheid dat het onderzoek ter terechtzitting op de terechtzitting van 14 maart 2018 opnieuw is aangevangen heeft de verdachte geen rechtens te respecteren belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak en terugwijzing van de zaak naar het hof met het oog op een nieuwe behandeling.

Het cassatiemiddel is tevergeefs voorgesteld.

Tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de bewezenverklaring onder 1 van het opzet van de verdachte op het medeplegen van het tegen [slachtoffer 7] toegepaste geweld.

Het oordeel van het hof dat de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat de wapens bij de diefstal met geweld zouden worden gebruikt, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

Redelijke termijn

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van veertien jaren. In de omstandigheid dat de Hoge Raad pas uitspraak doet nadat meer dan 28 maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep, vindt de Hoge Raad aanleiding de opgelegde gevangenisstraf te verminderen met zeven maanden.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin

dat deze dertien jaren en vijf maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-12-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:2036

Zaaknummer: 18/02589

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en C. Caminada

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 310 Sr e.v., 300 Sv BES en 15 Rijkswet